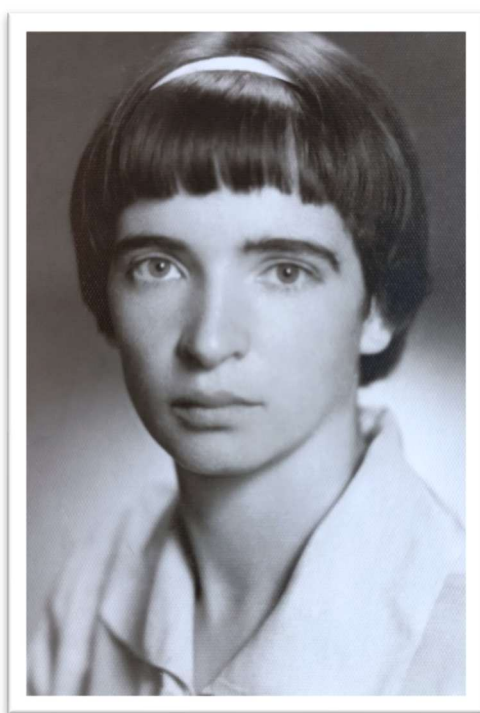

MAGISTRI VIVENTES

BOGNA WOJCIECHOWSKA

* XII 1934, Koźmin

Bogna Ewa Maria Rogal urodziła się w grudniu 1934 roku w Koźminie. Jej ojcem był muzyk Witold Rogal (1910–2000), a matką – Wanda Rogal z domu Garsztkówna (1907–1987). Witold Rogal i Wanda Garsztkówna zawarli związek małżeński w 1933 roku. Miała brata Jerzego Radosława Kazimierza, który przyszedł na świat 26 lutego 1943, a zmarł 10 kwietnia 2021. Zarówno rodzice, jak i brat są pochowani na poznańskim cmentarzu komunalnym w Miłostowie (pole 44, kwatera 1, rząd 4, miejsce 11).

O swych narodzinach Bogna Wojciechowska tak napisała w książce poświęconej ojcu: „(...) a w grudniu 1934 przyszła na świat córka Bogna. [Witold Rogal – G.O.] Nadał jej to imię, noszące w pierwszej swej części imię Boga, na pamiątkę dawnych mistycznych uniesień. Dodał do tego imię pramatki Ewy, żeby zaś ksiądz mógł pokropić to dziecko wodą chrztu świętego dodał i trzecie. Dla katolików najświętsze:

Maria. I to było jego pożegnanie z mistycyzmem. Stawał się realistą, coraz mocniej, ale i z coraz większym trudem stąpającym po ziemi”¹.

Po ukończeniu publicznej szkoły powszechnej Bogna Rogal podjęła magisterskie studia polonistyczne na Uniwersytecie Poznańskim (1951–1955). Po ich ukończeniu otrzymała nakaz pracy do szkoły 11-letniej w Szczytnie.

Na temat Bogny Rogal, nauczycielki języka polskiego w szczycieńskim Liceum Ogólnokształcącym, wiadomości są skąpe². W archiwum Szkoły zachowało się zaledwie sześć dokumentów związanych z przebiegiem jej zatrudnienia w latach 1955/1956 i 1956/1957. Są to:

1. Pismo delegata Wydziału Oświaty PWRN w Olsztynie (podpis nieczytelny) z 6 kwietnia 1954³ będące skierowaniem (nr 42/55) Bogny Rogal, absolwentki Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Poznańskiego, „w charakterze nauczycielki języka polskiego” do pracy w szkole 11-letniej w Szczytnie. W skierowaniu wskazano termin rozpoczęcia pracy na 16 sierpnia 1955. Pismo wpłynęło do szczycieńskiego LO 17 VIII 1955 (ldz. 943/55).
2. Pismo bez daty Tadeusza Sztejnera, kierownika Wydziału Oświaty przy PWRN w Olsztynie (sygn. O.II-16/576/55), skierowane do Bogny Rogal, nauczycielki Szkoły Podstawowej i Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie, w którym ustalono wynagrodzenie zasadnicze od 1 XI 1955 roku. W uzasadnieniu wskazano początek służby nauczycielskiej Bogny Rogal od 16 sierpnia 1955 i powołano się na zaświadczenie Dziekanatu Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Poznańskiego (Nr IV-W.F.-45/13/55) przy ustalaniu wysokości uposażenia miesięcznego nauczycielki.
3. Pismo z Dziekanatu Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Poznańskiego z 6 października 1955 (bez sygnatury i bez adresata), z którego wiadomo, że ustny egzamin magisterski Bogny Rogal został wyznaczony na 22 października 1955. Na piśmie jest odrębna notatka ówczesnego dyrektora LO, Jerzego Rutkowskiego (1927–1995), o udzieleniu nauczycielce urlopu od 20 do 23 października 1955.
4. Pismo bez daty Tadeusza Sztejnera, kierownika Wydziału Oświaty przy PWRN w Olsztynie (sygn. O.II-9a/179/55), skierowane do Bogny Rogal, absolwentki Uniwersytetu Poznańskiego w Poznaniu, w którym informuje

¹ B. Wojciechowska, *Nasz Pan Dyrektor Witold Rogal. Opowieść o twórcy Państwowego Liceum Muzycznego w Poznaniu*, Poznań 2001, s. 32.

² Dziękuję Pani profesor Alinie Wrońskiej za udostępnienie z prywatnych zbiorów zdjęcia Bogny Rogal i podzielenie się informacjami na jej temat. Na fotografii zachował się napis z nazwiskiem właściciela atelier, Błaskiewiczza, oraz adres jego zakładu: „Poznań Czerwonej Armii 17”. Wyrazy podziękowania składam również Panu Jarosławowi Dębskiemu z MDK w Słupcy za pomoc w poszukiwaniu kontaktu z Panią prof. Bogną Wojciechowską, mimo że jego wysiłki nie przyniosły spodziewanych rezultatów.

³ Rok 1954 widnieje na druku skierowania do pracy. Zapewne jest to błąd maszynowy, skoro termin rozpoczęcia pracy wyznaczono na 16 VIII 1955.

zainteresowaną, że z dniem 16 sierpnia 1955 zostaje mianowana tymczasową nauczycielką Szkoły Podstawowej i Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie i zobowiązuje do terminowego stawienia się u dyrektora placówki oświatowej oraz złożenia przyrzeczenia służbowego.

5. Pismo M. Wyczółkowskiej, kierowniczkii Oddziału Wydziału Oświaty PWRN w Olsztynie z 2 maja 1957 (sygn. O.II-10a/18/57), skierowane do dyrektora Szkoły Podstawowej i Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie (wpłynęło 6 maja 1957, ldz. 494/57), w sprawie przeniesienia służbowego Bogny Rogal. Cytuję: „Wydział Oświaty prosi o powiadomienie ob. Bogny Rogal, nauczycielki tamt,[ejszej] Szkoły, że podanie jej w sprawie przeniesienia służbowego na równorzędne stanowisko do Poznania zostało załatwione odmownie ze względu na brak wolnych miejsc decyzją Wojew.[ówdzkiego] Wydziału Oświaty w Poznaniu z dn. 18.IV.1957 r. znak O.II-30a/13/57. Podanie petentki zostało przekazane Wydziałowi Oświaty P.R.N. w Poznaniu w celu ewent.[ualnego] zatrudnienia w Szkole Podstawowej”.
6. Pismo bez daty M. Wyczółkowskiej, kierowniczkii Oddziału Wydziału Oświaty PWRN w Olsztynie (sygn. O.II-11a/18/57), skierowane do Bogny Rogal zatrudnionej w Szkole Podstawowej i Liceum Ogólnokształcącym w Szczytnie, z którego wiadomo, że Bogna Rogal na własną prośbę przenosi się od 1 września 1957 na stanowisko nauczycielki Szkoły Podstawowej w Poznaniu.

W czasie, gdy Bogna Rogal uczyła w LO, szkołą kierowali kolejno: Jerzy Rutkowski i Michał Mazur (1913–1984). Po informacji o podjęciu przez nią od 1 września 1957 roku pracy w Szkole Podstawowej w Poznaniu (niestety nie wskazano numeru placówki) ślad po szczycieńskiej polonistce się urywa, lecz nie do końca. Dzięki wspomnieniom uczennicy Bogny Rogal, wtedy nastolatki Aliny Rogińskiej (po mężu Wrońskiej, długoletniej łacinniczce, polonistce, anglistce i bibliotekarce tutejszego LO) wiadomo, że jej ukochana nauczycielka języka polskiego wyszła za mąż za Wojciechowskiego. Natomiast dokąd wyjechała, tego była uczennica nie wiedziała. Jednak informacja o zamążpójściu i zmianie nazwiska okazała się kluczowa w poznawaniu dalszych losów Bogny Rogal.

Odkrycie książki dedykowanej przez Bognę Wojciechowską swemu ojcu doprowadziło mnie do zbiorów Biblioteki Narodowej w Warszawie, dzięki którym stało się na przykład jasne, że Bogna Wojciechowska jest bardzo aktywna w środowisku Słupieckiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego i że napisała kilkanaście tekstów poświęconych historii zarówno tego miasta, jak i okolic⁴. To świadczyło, że nad dociekania polonistyczne przedłożyła pasję historyczną, badając wybrane obszary regionu wielkopolskiego.

⁴ Zob. https://katalogi.bn.org.pl/discovery/search?query=any,contains,bogna%20wojciechowska&tab=LibraryCatalog&search_scope=NLOP_IZ_NZ&vid=48OMNIS_NLOP:48OMNIS_NLOP&offset=0 (19 IV 2024).

W katalogach Polskiej Bibliografii Literackiej występuje Bogna Wojciechowska jako nagrodzona uczestniczka konkursu na reportaż w 1989 roku „Człowiek i krajobraz”⁵. Jej nazwisko odnalazłem także w okolicznościowym numerze „Informatora Słupeckiego” z 2023 roku wydanego z okazji 40. rocznicy powstania Słupeckiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego⁶. Tam też zamieszczono fotografię redakcji „Wiadomości Słupeckich”, na której była m.in. Bogna Wojciechowska. Jedno jest pewne, że w 2024 roku nie mieszkała w Słupcy⁷, chociaż została przez to miasto uhonorowana Tarczą Herbową Słupcy. Posiada również honorowy dyplom Wielkopolskiego Towarzystwa Kulturalnego za społeczne redagowanie „Wiadomości Słupeckich” i autorstwo wielu publikacji o tym mieście oraz powiecie słupeckim.

⁵ Ogłoszenie o konkursie ukazało się w czasopiśmie „Światowid”. Bogna Wojciechowska uzyskała w tym konkursie nagrodę. Więcej: https://pbl.ibl.poznan.pl/dostep/index.php?s=d_biezacy&f=zapisy_szczeg&p_zapis=81245 (22 IV 2024).

⁶ „Informator Słupecki. Wydanie specjalne” 2023; <https://www.mdkslupca.pl/wp-content/uploads/2023/07/informator-specjalny-STSK.pdf> (19 IV 2024).

⁷ Słupca to obecnie miasto należące administracyjnie do województwa wielkopolskiego, położone na Równinie Wrzesińskiej. Jest siedzibą gminy Słupca i powiatu słupeckiego..

ANEKS FOTOGRAFICZNY

RODZINA

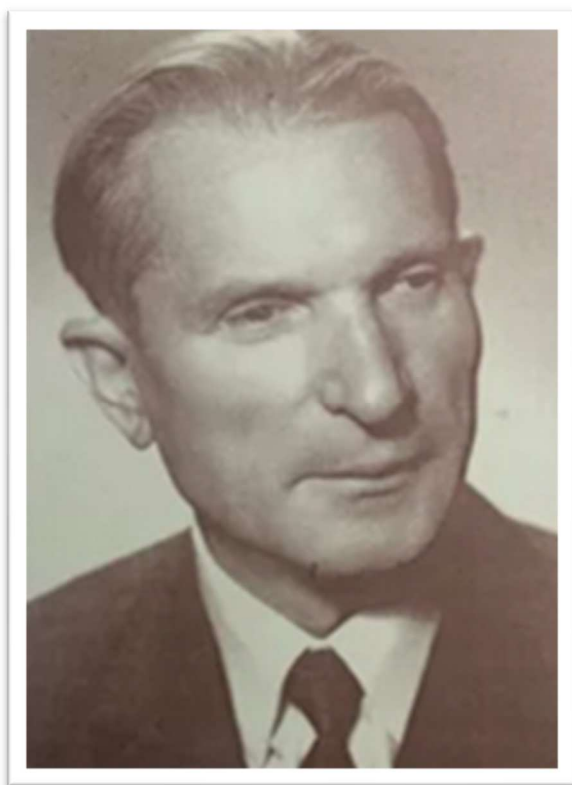
**Ryc. 1. Rodzice Bogny Rogal w okresie narzeczeńskim:
Wanda Garsztkówna i Witold Rogal (Koźmin, 1932).**

Źródło: B. Wojciechowska, *Nasz Pan Dyrektor Witold Rogal* (wkładka m. s. 32 i 33).

Ryc. 2. Zdjęcie ślubne rodziców Bogny Rogal (Koźmin, IX 1933).

Źródło: B. Wojciechowska, *Nasz Pan Dyrektor Witold Rogal* (wkładka m. s. 32 i 33).

Ryc. 3. Witold Rogal

Źródło: zdjęcie z 1. s. okładki książki B. Wojciechowskiej, *Nasz Pan Dyrektor Witold Rogal*.

Ryc. 4. Witold Rogal z córką Bogną (Koźmin, ok. 1938).

Źródło: B. Wojciechowska, *Nasz Pan Dyrektor Witold Rogal* (wkładka m. s. 32 i 33).

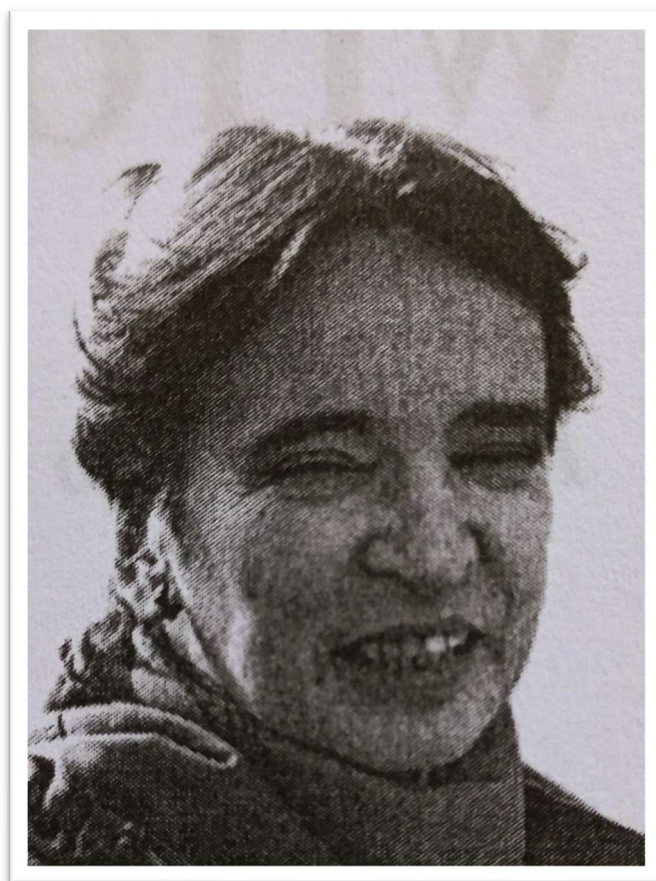
Ryc. 5. Wizyta Kaeti Haase w Koźminie latem 1943 roku.
Od lewej: Kati Haase, Wanda Rogal, Bogna Rogal, Anastazja Rogal (siostra Witolda Rogala).

Źródło: B. Wojciechowska, *Nasz Pan Dyrektor Witold Rogal* (wkładka m. s. 32 i 33).

Ryc. 6. Na rynku w Koźminie. Od lewej: Bogna Wojciechowska, Witold Rogal, Witosław Garsztka (1999).

Źródło: B. Wojciechowska, *Nasz pan dyrektor Witold Rogal* (wkładka m. s. 32 i 33).

Ryc. 7. Bogna Wojciechowska (2001).

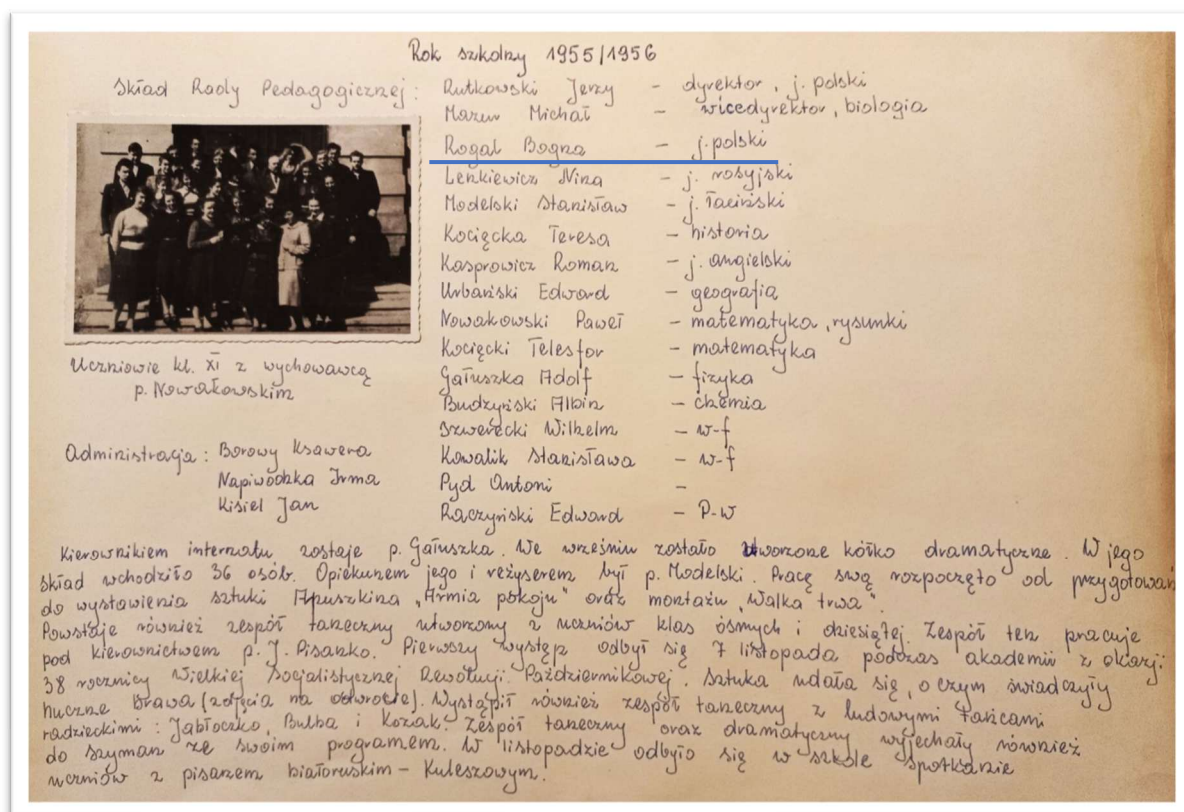
Źródło: B. Wojciechowska, *Nasz pan dyrektor Witold Rogal* (s. 4).

Z ŻYCIA SZKOŁY I REDAKCJI

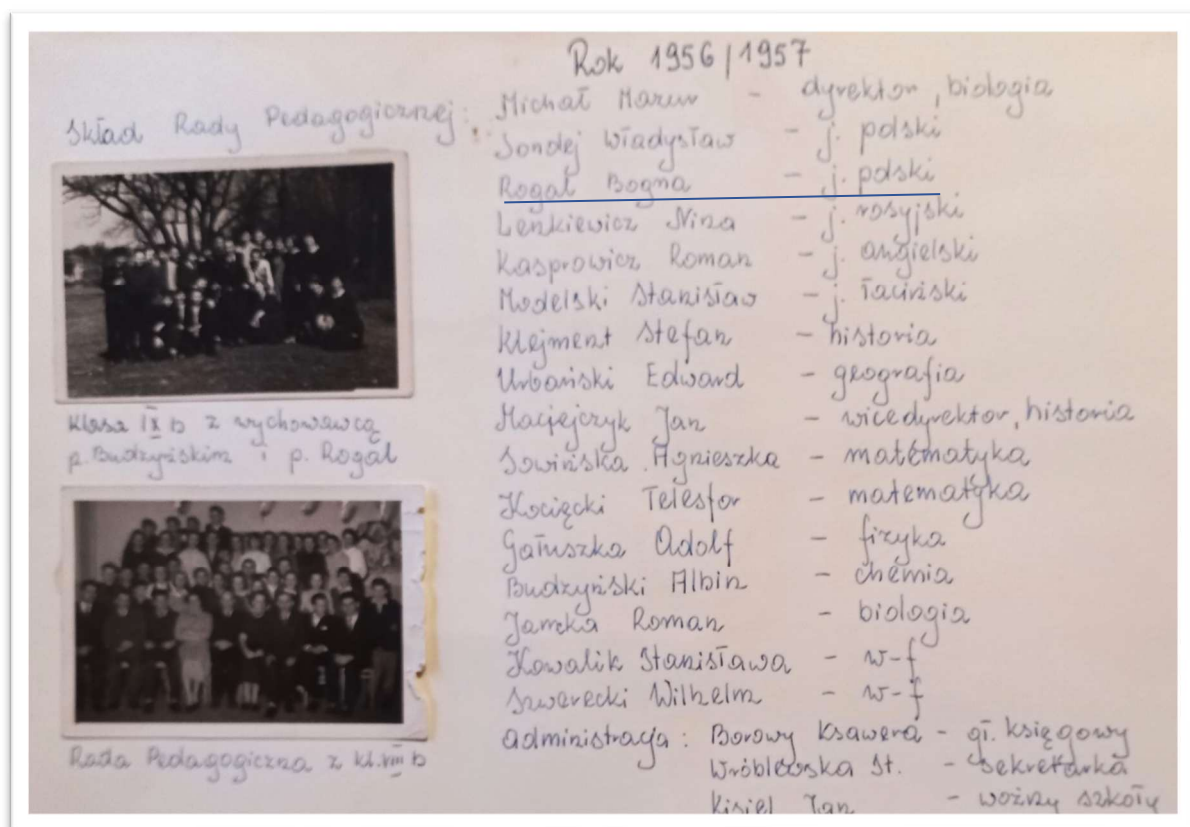
Ryc. 8. Historyczny widok na budynek szkoły, w której w latach 1945–1970 funkcjonowało Liceum Ogólnokształcące, a wcześniej – Państwowe Koedukacyjne Ogólnokształcące Gimnazjum. Tutaj w latach 1955–1957 nauczała Bogna Rogal. Szczecino, ul. Jana Kasprowicza 1.

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie

Ryc. 9. Kartka z Kroniki szkolnej 1945-1970
opracowanej przez profesorów Alinę Wrońską i Romana Kasprowicza.
Skład Rady Pedagogicznej LO w r. szk. 1955/1956: wśród nauczycieli – Bogna Rogal.

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

Ryc. 10. Kartka z Kroniki szkolnej 1945-1970
 opracowanej przez profesorów Alinę Wrońską i Romana Kasprowicza.
Skład Rady Pedagogicznej LO w r. szk. 1956/1957: wśród nauczycieli — Bogna Rogal.

Źródło: Archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie

Ryc. 11. Redakcja „Wiadomości Słupeckich”. Od lewej: prezes STSK, Maciej Nowacki, redaktor naczelna pisma Bogna Wojciechowska, sekretarz redakcji Władysław Szymański, Maciej Fiszer i Krystyna Górczyńska.

Źródło: <https://www.mdkslupca.pl/wp-content/uploads/2023/07/informator-specjalny-STSK.pdf> (21 IX 2024)

*Archiwalny materiał kadrowy LO zeskanowała Irena Dobryłko
Biogram napisał i całość opracował dr hab. Grzegorz Ojcewicz*